



Dorpsvisie Usquert

2024-2034



De vorige dorpsvisie kunt u online vinden op: www.usquert.nl > dorpsbelangen > doelstellingen.

Voorwoord

Met gepaste trots presenteren wij de dorpsvisie van Usquert 2024-2034.

De dorpsvisie gaat over ons dorp Usquert, onze inwoners en hoe wij het wonen en leven in Usquert in de komende 10 jaar.

Usquert is een dorp met een eigen karakter waar het verenigingsleven groot is, net als het gevoel van saamhorigheid. Kenmerkend aan ons dorp is dat het midden tussen hogere kwelderwallen en wierden ligt. De geschiedenis van ons dorp is onder meer terug te zien in de kenmerkende prachtige villa's, de vele voormalige winkelpanden, de verscheidenheid aan arbeiderswoningen, het Berlagehuis en de Petrus en Pauluskerk.

Deze dorpsvisie is een beknopte samenvatting van alle verzamelde resultaten en wensen van inwoners voor Usquert in de komende tien jaar.

De acties die voortkomen uit onze wensen kunnen wij deels samen met onze inwoners realiseren en deels zoeken wij daarin de samenwerking met gemeente en partners in onze regio. Veel van onze eigen standpunten zien wij terug in gemeentelijke visies. We leggen nadrukkelijk de verbinding met gemeentelijke visies en onze eigen ideeën daar waar we overeenkomsten zien. Sommige standpunten verschillen met die van de gemeente, daarover voeren wij dan ook graag het gesprek met de gemeente.

We wensen eenieder veel leesplezier en gaan graag met dorpsgenoten, gemeente en partners in gesprek om te komen tot realisatie van de actiepunten in de dorpsvisie 2024-2034 benoemd.

Inhoud

1- Waarom een nieuwe dorpsvisie? 7



2- Hoe is onze dorpsvisie tot stand gekomen? 8



3- Het leven in Usquert is meer dan een 'woondorp' 10



4- Thema's en toekomstbeeld 2024-2034 13

| | | |
|----------------|--|----|
| Thema 1 | Verenigingsleven en vrijwilligerswerk | 13 |
| Thema 2 | Toerisme, cultuur en recreatie | 14 |
| Thema 3 | Zorg en Welzijn | 16 |
| Thema 4 | Wonen in Usquert | 17 |
| Thema 5 | Veiligheid, verkeer en infrastructuur | 19 |
| Thema 6 | Openbare ruimte en groen | 20 |
| Thema 7 | Voorzieningen en activiteiten voor jong en oud | 21 |

5- Conclusie en dankwoord 23





1.



Onze website:
www.usquert.nl



Waarom een nieuwe dorpsvisie?



Veranderende wereld

Verschillende invloeden zoals digitalisering, klimaatverandering en vergrijzing leiden tot een veranderende wereld. Deze veranderingen hebben ook invloed op onze leefomgeving en de leefbaarheid van ons dorp. Sinds 2019 is Usquert onderdeel van de gemeente Het Hogeland. De gemeente heeft zich als taak gesteld om samen met inwoners belangrijke keuzes te maken op thema's die onderhevig zijn aan deze veranderingen zodat de leefbaarheid van de dorpen in de toekomst gegarandeerd is. De gemeente heeft ons opgeroepen om met eigen initiatieven aan de slag te gaan en nodigt ons uit om na te denken over de toekomst van ons dorp. Dit gaf voor ons aanleiding om een nieuwe dorpsvisie op te stellen.

We zijn toe aan een nieuwe visie

De laatste dorpsvisie van Usquert werd ontwikkeld in 2014. Inmiddels, 10 jaar later, zijn veel actiepunten uit de vorige dorpsvisie gerealiseerd. Daarom besloten wij, Vereniging voor Dorpsbelangen

Usquert, opnieuw de behoeften van de Usquerters te peilen, als het gaat om leven en wonen in Usquert. Ben je benieuwd naar de oude dorpsvisie en de inmiddels gerealiseerde onderdelen? Neem een kijkje op onze website www.usquert.nl.

Met onze dorpsvisie willen we graag:

- Onze standpunten en wensen naar voren brengen en daarmee richting geven aan een nieuw beleid.
- Onszelf voorbereiden op een toekomstbestendig leefbaar dorp.
- Laten zien waar ontwikkelingskansen liggen, voor zowel inwoners als gemeente.
- Een stevige basis bieden voor gesprekken met overheden en organisaties.

2. Hoe is onze dorpsvisie tot stand gekomen?



Enquête en dorpsavonden

In april 2023 is een brede enquête in het dorp uitgezet. Daarop kwam een respons van 165. Vereniging voor Dorpsbelangen Usquert organiseerde vervolgens een tweetal dorpsavonden die breed werden bezocht. Tijdens de eerste dorpsavond (juni 2023) werden enquêteresultaten gedeeld en verzamelden inwoners ideeën op de zeven belangrijkste thema's. Deze thema's zijn:

1. Verenigingsleven en vrijwilligerswerk
2. Toerisme, cultuur en recreatie
3. Zorg en welzijn
4. Wonen in Usquert
5. Veiligheid, verkeer en infrastructuur
6. Openbare ruimte en groen
7. Voorzieningen en activiteiten voor jong en oud

Tijdens de tweede dorpsavond in oktober 2023 gaven diverse doelgroepen in Usquert hun score (cijfer 1 – 10) aan de thema's die voor hen prioriteit behoeven. De doelgroepen waren ondernemers, verenigingen, jonge gezinnen, 65-plussers, jeugd (16-25 jaar), voorzieningen en één groep die behoorde tot overige bewoners. Per doelgroep werd een prioritering bepaald van de verschillende thema's, het resultaat ziet u rechts in de tabel. Daarnaast vond er een verdiepende discussie en uitwisseling plaats aan de hand van stellingen, samengesteld uit resultaten van de enquête en de eerste dorpsavond. Deze gesprekken leidden tot de wensen en acties beschreven in hoofdstuk 4.



| | | Ondernemers | Verenigingen | Jonge gezinnen | Voorzieningen | 65+ | Jeugd | 45+/overig |
|----------------|--|-------------|--------------|----------------|---------------|-----|-------|------------|
| Thema 1 | Verenigingsleven en vrijwilligerswerk | | ★★★ | | ★ | | ★★★ | |
| Thema 2 | Toerisme, cultuur en recreatie | | | | | ★★ | | |
| Thema 3 | Zorg en Welzijn | | ★★ | | ★★★ | ★★★ | | ★★★ |
| Thema 4 | Wonen in Usquert | ★★★ | ★ | ★★★ | ★★ | ★ | ★ | ★★ |
| Thema 5 | Veiligheid, verkeer en infrastructuur | ★★ | | | | ★★ | | ★ |
| Thema 6 | Openbare ruimte en groen | | | | | | | |
| Thema 7 | Voorzieningen en activiteiten voor jong en oud | ★ | | ★★★ | | | | |

Grafische weergave van de top3 van de belangrijkste thema's per doelgroep, waarin ★★★ = belangrijkste prioriteit en ★ = laagste prioriteit in de top3.

3. Het leven in Usquert is meer dan een 'woondorp'



Ons landschap, onze geschiedenis en cultuur

Aan de noordelijke kust in de gemeente Het Hogeland ligt ons mooie dorp Usquert (in het Gronings: Oskerd). Van oorsprong is Usquert een wierdedorp van ver voor de jaartelling. Ten noorden van Usquert ligt het vissershaventje van Noordpolderzijk. Noordpolderzijk heeft de kleinste zeehaven van Nederland. Visserij en landbouw vormden lange tijd een belangrijk onderdeel van de gemeenschap in Usquert. Naast wierdedorp is Usquert ook een spoordorp, een dorp aan de spoorverbinding tussen de stad Groningen en de Eemshaven.

Onze inwoners hechten waarde aan architectonische hoogstandjes in het dorp. Zo werd het voormalige raadhuis van Usquert ontworpen door de beroemde architect Hendrik Petrus Berlage. Het unieke Berlagehuis is het enige raadhuis dat door deze architect ontworpen is. Het culturele erfgoed

vormt het landschap en is door onze geschiedenis heen steeds kenmerkend geweest voor onze identiteit, de eigenheid en het karakter van de inwoners. Wij voelen ons trots op ons landschap, de cultuur en onze geschiedenis.

Veilige en prettige leefomgeving voor jong en oud

Inmiddels is Usquert één van de vele plattelandsdorpen in de gemeente Het Hogeland die zich kenmerkt als woondorp. Zoals in de gemeentelijke visie beschreven staat is een woondorp voor voorzieningen en winkelactiviteiten steeds meer aangewezen op nabijgelegen centrumdorpen.

Op het moment dat je onze inwoners vraagt naar onze wensen voor de toekomst van Usquert, zien wij ons eigen dorp logischerwijs als centrum van ons bestaan. Daarom zien wij het bestempelde woondorp Usquert, als méér dan alleen een

noodzaak om er prettig te wonen. Goed wonen betekent voor ons ook: prettig samenleven en ons activiteiten aanbod en voorzieningenniveau die het goed wonen mogelijk maken behouden en waar nodig versterken.



**Woonvisie
Het Hogeland**

Dorpsnetwerk en dorpsinfrastructuur

Het goed kunnen wonen in Usquert gaat ook gepaard met goede verbindingen tussen grotere centrumdorpen (als Uithuizen en Winsum) en ons (kleinere) woondorp. Door goede trein- en busverbindingen is het wonen, leven en werken voor Usquerters aantrekkelijk omdat veel van de nabijgelegen voorzieningen bereikbaar zijn. Voor de voorzieningen die niet fysiek aanwezig zijn is het daarom belangrijk om op zoek te gaan naar alternatieven. Eén van de alternatieven

waar inwoners uit Usquert de afgelopen jaren al hard aan hebben gewerkt is het versterken van noaberschap (burenhulp) in het dorp. Het project 'Zorgzaam Usquert' (2020-2022) heeft daar een belangrijke bijdrage aan geleverd. Nieuwe samenwerkingen ontstonden en zorgzame initiatieven werden in nieuw daglicht geplaatst. Ondanks de landelijke trend van een individualistisch wordende samenleving zien we dus juist in Usquert dat het omzien naar elkaar is bevorderd.

Het project 'Doen! Kansen voor Usquert' (2018) heeft gezorgd voor nieuwe activiteiten en vrijwilligers in het dorp. Usquert kent een rijk verenigingsleven dat eveneens bijdraagt aan ontmoetingen en onderlinge contacten. Onze inwoners hechten waarde aan het gezonde beweegklimaat en de vele activiteiten die Usquert rijk is. In de hoofdstukken voorzieningen en activiteiten voor jong en oud, veiligheid, verkeer en infrastructuur en verenigingsleven en vrijwilligerswerk gaan we met de komst van deze dorpsvisie verder in op de behoeften van onze inwoners op deze onderwerpen.

Natuurlijke groene omgeving voor Usquert

Openbare ruimte en groen geven we aandacht in deze dorpsvisie omdat daar sterke verbeterpunten liggen. Het is niet wat het was, maar het kan zeker nog beter. Een goed onderhouden groen en behoud van natuurlijke omgeving vinden wij belangrijk. Net als de gemeente (lees er meer over in de gemeentelijke toekomstvisie), willen wij zorgvuldig omgaan met onze omgeving, wij maken er immers elke dag deel van uit.

In het tijdsbestek van de voorgaande visie hebben we een goede start gemaakt. Met het project Doen! Kansen voor Usquert is een groenteam in ons dorp opgestart. Het groenteam bekommert zich om bossages en de groene openbare ruimte in Usquert. De wensen die er nog liggen op dit thema zullen deels door inwoners worden ingevuld.



**Gemeentelijke
toekomstvisie**



4~



Thema's en toekomst-beeld 2024-2034



Thema 1 Verenigingsleven en vrijwilligerswerk

Verenigingsleven

Het verenigingsleven is voor de Usquerder een belangrijk onderdeel van het gemeenschapsleven. Sinds jaar en dag telt Usquert een groot aantal verenigingen. Verenigingen zijn hét sociale vangnet voor veel inwoners vanwege de contacten en onderlinge verbindingen die ontstaan tijdens het voetballen, biljarten, zingen, toneelspelen, samen eten in het dorpshuis of andere gezamenlijke activiteiten. Je kunt gerust zeggen dat het verenigingsleven floreert. Sport en spel is er volop voor alle leeftijden. Zo kun je als inwoner van Usquert onder andere deelnemen aan de Muziekvereniging Boréas, Gemengd Zangkoor Usquert, G.A.V. Unitas (voor gymnastiek, volleybal, freerunning en TopFit50-plus), Visserskoor Zielrietzangers, Toneelvereniging KNA, Vrouwen van Nu, Biljart Club Usquert of Samen koken en eten.

Inspelend op de toekomst willen inwoners het verenigingsleven op peil houden en op sommige thema's een inclusiever aanbod creëren, zodat alle inwoners kunnen blijven meedoen aan het verenigingsleven. Zo'n twintig inwoners hebben aangegeven het belangrijk te vinden dat er een toegankelijker aanbod voor iedereen is binnen nu en tien jaar; dit geven de resultaten van de enquête weer. Dat betekent dat het toekomstige aanbod beter moet aansluiten bij verschillende behoeften. Voor elk wat wils!

Daarnaast moeten we ook realistisch zijn. Extra activiteiten in het leven roepen, bijvoorbeeld rondom sport is niet haalbaar in een dorp als de onze. Nog meer teamsporten aanbieden lukt gewoon niet in een klein dorp als Usquert. Daarom zullen we steeds moeten kijken naar een goede balans tussen vraag en aanbod, afgestemd op de draagkracht van het dorp.

Inzet vrijwilligers

Het verenigingsleven kan dankzij de inzet van vrijwilligers bestaan. We zien ook in Usquert dat het moeilijker wordt om voldoende vrijwilligers te behouden en te vinden. Extra inzet op werven en behoud van deelnemers en vrijwilligers is hard nodig geven inwoners aan.

Een bestuur is voor verenigingen een vereiste om activiteiten en ook ontwikkelingen en investeringen te kunnen blijven doen. Het vinden van genoeg en bekwame bestuursleden wordt steeds lastiger. Dit zorgt ervoor dat er kansen blijven liggen en dat is erg jammer.

Het regelen van een centraal georganiseerd, professioneel ondersteuningsteam voor alle besturen zou een mogelijke oplossing kunnen zijn om bestuursleden minder te belasten.

Dit kan de slagkracht op het gebied van bijvoorbeeld subsidiemogelijkheden, (leden)administratie, regelgeving of ledenwerving vergroten. Deze stap van professionalisering ter ondersteuning van een verenigingsbestuur zal inhoudelijk nieuwe bestuursleden kunnen aantrekken, die graag uitgedaagd worden om wat te betekenen voor het behoud van de activiteiten binnen het verenigingsleven. Tijdens de dorpsbijeenkomsten gaven ondernemers en jonge gezinnen aan dat zij ervoor voelen een 'denktank' op te zetten voor het aanvragen van subsidies en ondersteuning te bieden bij de uitvoering van vrijwilligerstaken binnen verenigingen.



Toekomstbeeld

"Een florierend, inclusief verenigingsleven met behoud van vrijwilligers".

Actiepunten

- Aantrekkelijke presentatie van verenigingen door promotie van bestaande verenigingen op creatieve en verfrissende wijze.
- Het opzetten van een vrijwilligerspoule voor verenigingen die bereid zijn om incidentele klussen te doen voor de vereniging.
- Ondersteuningsmogelijkheid door professionele organisatie van verenigingsbesturen en het verkennen of inzetten van adviesraden.



Thema 2 Toerisme, cultuur en recreatie

Zoals we al noemden in hoofdstuk 3. hechten onze inwoners veel waarde aan het erfgoed en de culturele hoogstandjes in het dorp. Dat zien we ook terug in de enquêteresultaten: typerende bouwstijlen, het behoud van het dorpsaangezicht en de trek van toeristen naar het dorp scoren hoog in waarde. En zoals algemeen bekend: Wat aandacht krijgt groeit.

Behoud dorpsaangezicht

We zullen er dus de komende tien jaar wat aan moeten doen om het dorpsaangezicht te behouden. Zo hechten inwoners waarde aan



Gemeentelijke
Omgevingsvisie



het behoud van het Berlagehuis en de beeldbepalende villa's in de dorpskern.

Worden de culturele pareltjes in ons dorp ook voldoende gezien en erkend door toeristen? Dit mag meer bekendheid krijgen, ontdekten we tijdens de dorpsgesprekken. Dit alles wel in de juiste balans: want rust en ruimte is belangrijk voor de Usquerders, er werd duidelijk dat we 'geen 2e Giethoorn' willen zijn.

Omdat de gemeente ook kansen ziet om het cultureel erfgoed meer voor het voetlicht te brengen, zoeken we graag met hen en andere partijen de samenwerking op om van Usquert een echte trekpleister te maken.

Wandelpaden en dorpsommetjes

Hoe zien wij het dan voor ons, Usquert als trekpleister en hoe komen we daar? Uit de enquête en de dorpsgesprekken blijkt dat inwoners kansen zien om toerisme naar Usquert te trekken met de aanleg van meer wandel- en voetpaden. De inwoners willen graag dat wandelpaden toegankelijker zijn en op elkaar aangesloten worden. Hiermee wordt het bovendien voor dorpsgenoten zelf ook aantrekkelijker om een dorpsommetje te maken. Ook het continueren en ontwikkelen van jaarlijkse thema-evenementen en inzetten op naamsbekendheid draagt bij aan het op de kaart zetten van ons mooie dorp.

Aantrekkelijk toeristisch Noordpolderzijk

Tot slot is Noordpolderzijk een belangrijk nabijgelegen toeristische plek waar kansen liggen voor verbetering. Jongeren geven tijdens de georganiseerde dorpsavonden aan dat er voor hen weinig vertier is en dat het daarom niet aantrekkelijk is voor de jeugd om naar Noordpolderzijk te gaan. Zij ondervinden last van de beperkte openingstijden van het café en zouden graag kansen aangrijpen om meer levendigheid te organiseren bij Noordpolderzijk. Zoals het aanbieden watersportactiviteiten of sociale evenementen nabij het haventje. Ook voor toeristen biedt Noordpolderzijk momenteel een beperkt aanbod. Openingstijden van het café bij Noordpolderzijk zijn beperkt waardoor het minder aantrekkelijk is voor toeristen om er een tijdje te vertoeven, zeggen inwoners. Ook het baggeren van de waterwegen rond Noordpolderzijk zal een bijdrage kunnen leveren aan de toeristische trek naar Noordpolderzijk.



Toekomstbeeld

"Usquert cultureel en recreatief gastvrij aantrekkelijk op de kaart zetten."

Actiepunten

- Inwoners organiseren jaarlijkse thema-evenementen, zoals een (waren)markt waar producten worden aangeboden door particulieren of ondernemers uit het dorp.
- Continuering van het tweejaarlijkse culturele evenement 'Monumentaal Usquert'.
- Bestaande kunstroutes doorontwikkelen en de bekendheid ervan vergroten.
- Zichtbaarheid geven aan de parels in het dorp door plaatsing van informatietableaus bij bezienswaardigheden (molen, kerk, Berlagehuis e.d.).
- Planvorming in samenwerking met partnerorganisaties en culturele instellingen zoals Cultuurplatform Het Hogeland, Erfgoedpartners Groningen, Stichting Promotie Waddeland en Marketing Groningen voor meer naamsbekendheid.
- Onderhouden van websites Usquert.nl en Usquert.net en actualiteit zichtbaar maken via social mediakanalen.
- In samenspraak met gemeente, jongeren uit Usquert en lokale ondernemer(s) een nieuw plan laten ontwikkelen voor een aantrekkelijk toeristisch Noordpolderzijk.



Thema 3 Zorg en Welzijn

In 2019 heeft ons dorp met het project 'Zorgzaam Usquert', (inmiddels verenigd met andere initiatieven tot Welzijn Usquert, Zorgzaam Dorp) aandacht besteed aan het versterken van noaberschap in het dorp. Het belangrijkste doel van Welzijn Usquert, Zorgzaam dorp is het in stand houden van een sociaal netwerk tussen informele- en formele zorg. Zodat inwoners veilig en vertrouwd in Usquert kunnen blijven wonen. Sinds 1979 organiseert de klusjesdienst allerlei hand-en-spandiensten voor haar dorpsbewoners. De afgelopen jaren is daar nieuw leven ingeblazen en heeft een aantal nieuwe vrijwilligers zich aangemeld om iets voor een ander te willen doen in het dorp. Er wordt met enige regelmaat een beroep gedaan op het hulpaanbod en stellen inwoners hun vragen bij de vrijwillige coördinator. Ook komen veel hulpvragen van inwoners terecht bij de vrijwilligersgroep die zich inzet voor haar dorpsgenoten. Zij zijn een belangrijk contact naar professionals en hebben een signalerende functie. Tot slot organiseren vrijwilligers gezamenlijke maaltijden door- en voor mensen uit het dorp en ook gaan zij eens in het jaar, met ouderen die dat willen, op pad. Dit



Welzijn Usquert



draagt bij aan verbindingen tussen mensen en het stimuleren van sociale contacten.

Het project Zorgzaam Usquert heeft haar vruchten afgeworpen. Dat blijkt uit de enquêteresultaten. Inwoners zijn tevreden over hoe het omzien naar elkaar geregeld is in Usquert. Dorpsbewoners voelen zich welkom in Usquert en het aanbod op dit thema is laagdrempelig. Welzijn Usquert, Zorgzaam Dorp is daarom een mooi voorbeeld voor inwoners om zaken thematisch aan te pakken. Uit de enquête en dorpsgesprekken blijkt wel dat dit thema nog enige aandacht behoeft. Het breder onder de aandacht brengen van de activiteiten en beter aansluiten bij meerdere doelgroepen en hun behoeften is een aandachtspunt. Daarbij zien inwoners ook dat hun vrijwillige bijdrage eindig is. Een sterkere samenwerking met de formele zorg is noodzakelijk om inwoners van goede hulp te kunnen blijven voorzien.

Zo vindt het gros van de inwoners die de enquête hebben ingevuld, dat inwoners nog meer voor elkaar kunnen klaarstaan. "Het zou met name fijn zijn als het bewustzijn groeit dat je 'af en toe' iets voor een ander kunt betekenen" wordt gezegd. Dorpsbewoners hechten in Usquert veel waarde aan wederkerigheid. Tijdens één van de georganiseerde dorpsavonden kwam ook naar voren dat Usquerters meer willen doen voor buurtgenoten die zich eenzaam voelen. Men geeft aan dat stille eenzaamheid voorkomt in ons dorp.

Toekomstbeeld

"Usquerters bieden elkaar nu en in de toekomst een helpende hand".

Actiepunten

- Klusdienst uitbreiden naar organisatie van klusjes door kinderen voor ouderen om verbindingen tussen generaties tot stand te brengen.
- Organiseren van themabijeenkomsten voor alle inwoners in het dorps huis.
- Nabije betrokkenheid vragen van gemeente en professionele ondersteuning bij hulpvragen van inwoners en goede samenwerking tussen formele- en informele zorg (vrijwillig hulpaanbod).
- Loketfunctie in het dorps huis met open inloop en aanwezigheid van WMO-consulent en/of dorpsondersteuner, maar ook loketfunctie gericht op ondernemers (KvK, UWV).
- Bekendheid vergroten van Welzijn Usquert, Zorgzaam Dorp via actuele berichtgeving in lokale krant, website zorgzaamusquert.nl en via mond-tot-mond reclame.
- In samenwerking met de speeltuincommissie laagdrempelige ontmoetingen organiseren tussen jonge gezinnen.
- Nieuwkomers actief verwelkomen door een welkomstpakket aan te bieden.



Thema 4 Wonen in Usquert



In hoofdstuk 3 gaven we al aan dat het goed wonen in Usquert bestaat uit meer dan een dak boven je hoofd. Goed wonen gaat in dit hoofdstuk ook over passende woning voor alle inwoners (jong en oud), duurzaam wonen en verbinding voelen met jouw woonomgeving.



Om een helder beeld te geven van de huidige woonsituatie van inwoners zetten we een aantal feiten op een rij.



Passend woningaanbod en verduurzaming

De huidige woningvoorraad in Usquert bestaat uit 96% eengezinswoningen. Iets minder dan 20% van de Usquerders woont in een twee-onder-één kap woning, 56% van de inwoners woont in een vrijstaand huis en voor de volgende type woningen geldt dat 10% van de inwoners in een hoekwoning woont (eveneens bedoeld voor een gezin), 10% van de inwoners woont in een tussenwoning (10%) of appartement (4%). Daarnaast is 90% van de woningen gebouwd vóór het jaar 2000.

Wat vertelt dit ons? Het vertelt ons onder andere dat het grote aantal eengezinswoningen niet opweegt tegen het aantal gezinnen of samenwonenden. Meer dan 20% van de respondenten die de enquête hebben ingevuld zijn alleenwonend. Als we ervan uitgaan dat dit een afspiegeling is van Usquert dan wonen er meer alleenwonenden in gezinswoningen of vrijstaande huizen dan in een appartement. Ook zijn er een aantal grotere vrijstaande (oudere) woningen in Usquert, waardoor er veel ruimte is rondom het wonen. Dat maakt

dat inwoners enerzijds prettig wonen door de grote leefruimte, dat is terug te zien in de enquête, men is namelijk gemiddeld voor 91,5% tevreden over het wonen. Anderzijds zien we dat 'scheefwonen' veel voorkomt in Usquert, waardoor jonge gezinnen en jongeren nauwelijks kans maken op een woning in Usquert. Ook zien we dat veel van de vrijstaande woningen in Usquert vaak nog niet levensloopbestendig zijn. 20 Respondenten geven in de enquête aan dat zij een levensloopbestendig huis zouden willen of kleiner willen gaan wonen.

Ondanks de nieuwbouw in de laatste 20 jaar is het volume van passend woningaanbod gekrompen. Uit de enquête en dorpsgesprekken blijkt ook dat met name inwoners tussen de 16 – 25 jaar behoefte hebben aan een starterswoning. Deze starterswoningen zijn momenteel niet beschikbaar in Usquert. Ook laten enquêteresultaten zien dat er behoefte is aan duurzamere woningen (29,1% van de inwoners heeft deze behoefte), levensloopbestendige woningen (25,5%) of een vrijstaand huis en/of tuin (32,2%). Een groot deel van de respondenten (87) wil graag een warmtepomp, 125 respondenten wil graag zonnepanelen om hun huis te verduurzamen en 30 respondenten zien kansen om met het plaatsen van windmolens duurzamer te leven in Usquert.

Als je bovenstaande feiten en behoeften naast nieuwe trends legt, zoals een sterke toename van het aantal ouderen en een groeiende zorgvraag, dan houdt dat in dat we iets aan de huidige woonsituatie van inwoners moeten doen. We zien dus een noodzaak om de komende tien jaar op zoek te

gaan naar nieuwe kansen en oplossingen die aansluiten bij woonbehoeften van onze inwoners. Eén van die kansen is het realiseren van nieuwe woonconcepten voor met name de jonge generatie uit Usquert (op braakliggende kavels). Een andere kans ligt er in het herbestemmen (leegstaande- en/of verpauperde panden), verduurzamen en levensloopbestendig maken van bestaande panden. Hiermee wordt de doorstroming binnen eigen dorp mogelijk gemaakt en ook het 'scheefwonen' verminderd.

Deze kansen kunnen wij niet zonder hulp van de gemeente aangrijpen. Gelukkig onderschrijft onze gemeente dit ook in haar woonvisie. We verwachten daarom dat we op dit thema gezamenlijk op zoek gaan naar kansen voor een goed woonaanbod voor alle inwoners. Dit thema vraagt echter nog wel nader onderzoek en uitwerking van plannen.

Langer thuis wonen

Dan willen we binnen dit hoofdstuk nog specifiek aandacht besteden aan het langer thuis wonen voor ouderen. In 2004 zijn in Usquert een aantal woningen gesloopt en is er een nieuw appartementencomplex Blieder Wieder gebouwd. Blieder Wieder biedt met name ouderen in Usquert de mogelijkheid om langer in het eigen dorp te kunnen blijven wonen. Wij zijn blij dat Blieder Wieder voorziet in het langer thuis kunnen wonen, maar wij zien kansen om Blieder Wieder meer in verbinding te brengen met de rest van het dorp. Op het moment dat ouderen meer verbinding voelen met inwoners uit de buurt, draagt dit bij aan het verminderen van eenzaamheid en een

algemeen verhoogd welzijn van onze ouderen in het dorp. Daarom is het ontwikkelen van een plan om deze dorps-brede verbindingen te stimuleren één van de acties die wij de komende tien jaar tot realisatie willen brengen.

Toekomstbeeld

"Behoud van de bestaande woningvoorraad, aanpakken en tegengaan van verpaupering van het huidige woonaanbod, passend woonaanbod creëren en ontwikkelen voor jongeren en jonge gezinnen".

Actiepunten

- Verpaupering tegengaan door het herbestemmen van bestaande panden (bijvoorbeeld in de oude dorpskern omgeving Hoogtjestraat en grote panden als Langeheerd).
- Benutten van kansen voor woningbouw bij braakliggende kavels zoals bij Zwarteweg en Havenstraat.
- Verkennen in overeenstemming met gemeentelijk woonbeleid van het concept 'tiny house' of combinatie woningen als nieuwe woonvorm voor Usquert, bijvoorbeeld in het havengebied of ontwikkelen van woon(zorg) coöperatie om scheefwonen en tekort aan woningen tegen te gaan.





Thema 5 Veiligheid, verkeer en infrastructuur

Het wegennet in Usquert, bestemmingsverkeer en transport van buiten het dorp bepalen mede hoe dorpsbewoners verkeersveiligheid in het dorp ervaren. Meerdere dorpsgenoten zijn ontevreden over de veiligheid op straat en het verkeer in Usquert. Uit de enquête blijkt dat 10,3% van de inwoners een matige of hoge mate van onveiligheid ervaart in het verkeer in en rondom Usquert. Er wordt te hard gereden, er is relatief veel zwaar vracht- en landbouw-verkeer en (oversteek-)plekken zijn onoverzichtelijk. Met name de oversteeken op de Provincialeweg N363 vinden inwoners nog steeds gevaarlijk. Mede door het ontbreken van bebouwing aan de noordkant rijdt men hier te snel. Door het handhaven op snelheid kan hier mogelijk een verhoogde verkeersveiligheid worden gerealiseerd.



Rijsnelheid verlagen

Door het combineren van wegfuncties en of het aanbrengen van kleuraccenten op het wegdek versmal je de wegen visueel, waarmee de rij-snelheid zal worden verlaagd. Dit kan op de door-gaande wegen in de bebouwde kom voor meer verkeersveiligheid zorgen. Buiten de bebouwde kom, zoals op de Streeksterweg tussen Usquert en Uithuizen en de Zijlweg als toegangsweg naar Noordpolderzijl (zie suggestieve voorbeeldschets op de linker bladzijde), kan dit voor een veiliger verkeerssituatie leiden. Met de actiepunten in het thema ruimte en groen is een integrale aanpak hierbij wenselijk.

Toegankelijkheid wandelpaden

Tevreden zijn we over de huidige bus-, trein- en autoverbindingen die ons de mogelijkheid bieden gebruik te maken van voorzieningen buiten het dorp. Forenzen, scholieren en andere reizigers maken volop gebruik van het OV. Doordat de bus en de trein door het dorp komen, is het gemakkelijk om je te verplaatsen. Wel willen inwoners graag dat wandelpaden toegankelijker worden en meer op elkaar aansluiten. Hiermee wordt het onder andere aantrekkelijker om een dorpsommetje te maken.

Toekomstbeeld

"Veiligheid voor alle inwoners van Usquert creëren, door minder snel te rijden in het dorp en behoud van fiets-, wandel- en OV-infrastructuur".

Actiepunten

- Glasvezel aanleggen op plekken waar nog niet is voorzien in snel internet.
- Mogelijkheden verkennen- en realiseren van het handhaven van de maximumsnelheid op de Provincialeweg N363.
- Kleuraccenten aanbrengen op het wegdek om doorgaande wegen visueel te versmallen, zowel in de bebouwde kom als daarbuiten.
- Parkeergelegenheid bieden door het hele dorp. Mogelijkheid onderzoeken van een alternatieve route voor vracht- en agrarisch verkeer om de dorpskern te ontzien.
- Meer voetpaden rondom Usquert realiseren om toerisme en recreatie te stimuleren (zie ook hoofdstuk toerisme en recreatie).



Thema 6 Openbare ruimte en groen

Zoals we in hoofdstuk 3 aangaven, vinden we dat er werk aan de winkel is binnen dit thema, want de tevredenheid over het onderhoud van de openbare ruimte en groen is laag. Inwoners geven in de enquête aan dat er sprake is van veel onkruid, overlast door hondenpoep, weinig mogelijkheid tot wandelen en scheefliggende stoeptegels. Recent hebben verschillende werkzaamheden geleid tot het meermaals openleggen van voetpaden in het dorp (glasvezel, elektra, etc.). Dit heeft vele losliggende- en scheefliggende stoeptegels tot gevolg. Deze onveiligheid moet worden opgelost, vinden inwoners. En wat willen we dan wel? Meer

beplanting, bomen en struiken op sommige plekken in het dorp en mooie vlakke stoepen om veilig op te kunnen lopen. Met de actiepunten binnen het thema veiligheid, verkeer en infrastructuur is een integrale aanpak hierbij wenselijk en zelfs noodzakelijk.

We zijn ons ervan bewust dat we diverse aandachtspunten op eigen initiatief kunnen aanpakken, denk aan het zaaien van bloemmengsels, basisonderhoud door ons groenteam en wijkbewoners, het opfleuren c.q. beschilderen van elektriciteitskastjes of een plan om hondenpoep en het vele onkruid op straat aan te pakken. Toch zijn inwoners ook van mening dat de openbare ruimte en groen

een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van gemeente en inwoners. We vinden het dus belangrijk dat de gemeente faciliteert in het onderhoud en helpt om de herinrichting van straten aan te pakken.

We bekommeren ons om een groenbewuste omgeving, waarin Usquert vindt dat de primaire onderhoudstaak bij de gemeente en Staatsbosbeheer ligt. Het leveren van een incidentele bijdrage in het groenonderhoud vanuit Usquert is reeds middels een bestaand groenteam gerealiseerd en kan optioneel worden uitgebreid. Een duidelijk uitgesproken wens is een goed onderhouden dorpsgezicht waar we samen zorg voor dragen.



Toekomstbeeld

"Gemeente en inwoners voelen zich samen verantwoordelijk voor het groenonderhoud in Usquert. Dorpsbewoners denken mee over het openbaar groen en doen mee in het onderhoud voor een kleurrijk en opgeruimd Usquert".

Actiepunten

- Herinrichting van de straten aanpakken, met duidelijke rol voor de gemeente, gecombineerd met een groen (her)beplantingsplan en verkeersveiligheid voor Usquert.
- Uitzicht verbeteren op de oversteek Zijlsterweg met de provinciale weg.
- Structurele coproductie groenonderhoud gemeente en inwoners verkennen. Waarbij inwoners verantwoordelijk zijn voor het basisonderhoud, een ieder houdt zijn eigen straatje schoon.
- Bloemmengsels zaaien langs de wegen en bomen planten met inwoners voor een kleurrijk, groen aanzicht.
- Opfleuren van meterkastjes in het dorp.
- Openbaar toilet in het dorp realiseren.



Thema 7 Voorzieningen en activiteiten voor jong en oud

In de Ruimte! Visie van de gemeente lees je terug dat veel voorzieningen geconcentreerd raken in de centrumdorpen. De Usquerders maken gebruik van de (winkel)voorzieningen in de nabije buurtdorpen. Het blijkt uit de enquête dat bezigheden van met name jonge gezinnen zich niet beperken tot de activiteiten en voorzieningen die in Usquert worden aangeboden. De inwoners zijn trots op de voorzieningen die er zijn in het dorp, zoals de openbare basisschool, de kinderopvang, het dorps huis, de apotheekhoudende huisarts en het plaatselijke eetcafé dat onlangs een nieuwe uitbater heeft gekregen. Het is noodzakelijk voor Usquert dat deze voorzieningen blijven bestaan.

Feestelijke activiteiten

Usquert kent een rijke traditie aan jaarlijkse evenementen, te weten de wielerronde Rondon de Bult en de jaarlijkse 5-mei braderie. Eén van de jaarlijkse activiteiten die door veel jongeren wordt gewaardeerd is de traditionele (de 187e editie in 2024) kermis in Usquert. Daarnaast hebben jongeren behoefte aan meer georganiseerde activiteiten op sociaal of sportief vlak, specifiek



**In de Ruimte!
Visie**



voor de leeftijdsgroep 16 – 25 jaar. De jongere generatie ziet kansen om jaarlijks feestelijke activiteiten te organiseren in Usquert.

Kinderopvang

Een duidelijke wens van inwoners (zowel kenbaar gemaakt in de enquête als tijdens de dorpsgesprekken) is het borgen van de kinderopvang in het dorp.

Een kinderopvang is in Usquert aanwezig, maar maakt hierbij gebruik van het bijhuren van een tijdelijk gebouw. Wens en inzet is om in de nabije toekomst de kinderopvang volledig in het nieuwe kind centrum te kunnen huisvesten. Jonge gezinnen missen een aanvullend aanbod binnen de kinderopvang. Daarom vinden we het belangrijk om de bestaande kinderopvang in ons dorp uit te breiden. Dit doen we graag met behulp van de gemeente, die (zo blijkt in haar Ruimte Visie) ook waarde hecht aan het ondersteunen van onderwijs en kinderopvang.



Thuis-werkplek in het dorpshuis

Het recent gerenoveerde dorpshuis heeft een centrale functie in het dorp. Veel dorpsbewoners gebruiken het voor hun activiteiten, zoals muziekuitvoeringen, toneelvoorstellingen en vergaderingen. De aanwezige sportzaal vormt een belangrijk onderdeel van de brede mogelijkheden die het dorpshuis biedt voor sociale, culturele en sportieve activiteiten. Het dorpshuis is ook belangrijk voor het organiseren van incidentele evenementen of bijeenkomsten. Dit maakt het dorpshuis een onmisbaar element van de sociaal maatschappelijke leefbaarheid in het dorp, welke belangrijk is om te behouden. Aanvullend hierop bleek uit de enquête dat een aantal dorpsbewoners graag gebruik wil maken van een openbare thuis-werkplek

in het dorpshuis. Dit om in een sociale omgeving rustig buitenshuis te kunnen werken of om bijvoorbeeld reistijd en drukte op de weg te beperken. "Het is belangrijk voor de werkgelegenheid van onder andere jonge gezinnen om dichtbij huis te kunnen werken".

Toekomstbeeld

"Behoud van bestaande voorzieningen, zoals de apotheekhoudende huisarts, dorpshuis, openbare basisschool en kinderopvang".

Actiepunten

- Behouden van het dorpshuis, annex sporthal.
- Behouden van de apotheekhoudende huisarts.
- Aandacht voor meer georganiseerde activiteiten voor de jeugd, zoals kermis en jeugdsoos voor jongeren onder de 16 jaar.
- Realisatie borging kinderopvang.
- Verder verkennen van behoefte aan werkplekken in het dorpshuis.

5. Conclusie en dankwoord

Vereniging voor Dorpsbelangen Usquert heeft met veel passie en inzet gewerkt aan het ontwikkelen van de dorpsvisie 2024-2034 en wil alle Usquerders bedanken die daaraan een bijdrage hebben geleverd.



We kijken terug op een interessant en prettig verloop van het proces om tot een breed gedragen dorpsvisie te komen. Met plezier en trots overhandigen we dit document aan dorpsgenoten, partners en financiers. Onze bijzondere dank gaat uit naar Gemeente Het Hogeland en Loket Leefbaarheid Groningen die ons financieel hebben gesteund.



Wij nodigen betrokken instanties van harte uit om in gesprek te gaan om alle doelstellingen en wensen voor de komende periode tot uitvoering te brengen.

De dorpsvisie is mede tot stand gekomen door:

- Betrokken inwoners van Usquert.
- Bestuur van Vereniging voor Dorpsbelangen Usquert.
- Procesondersteuning en schrijven door Wiebing Perspectief, Daphne Wiebing.
- Ontwerp en opmaak door dit's grafisch ontwerp, Marieke van der Vliet.
- Fotografie, Henk de Boer.

Het bestuur Vereniging voor Dorpsbelangen Usquert,

Jan Aldershof, Fenny de Boer, Netteke Nienhuis, Lida Smit, Roy Kalma, Hilde Westerdijk, Carina Zuideveld en Loes van der Zwaag

Contact:

dorpsbelangenusquert@gmail.com

